Opatrovanie počas hospitalizácie a pri výpadku opatrovateľa

Redakčne pripravil: Marek
Tlačová verzia: 19. 11. 2026
Aktuálny článok a prílohy na webe

Úradu oznámte, či je hospitalizovaný opatrovateľ alebo opatrovaná osoba. Ide o odlišné situácie; pri staršom nároku je dôležitý aj použiteľný právny režim.

Rozlišujte, kto je v nemocnici

Pri opatrovaní treba vždy rozlíšiť hospitalizáciu opatrovanej osoby a hospitalizáciu opatrovateľa. Zákon tieto situácie upravuje odlišne. Úradu preto neoznamujte iba neurčitú vetu „sme v nemocnici“. Uveďte, kto bol prijatý, odkedy, či sa pobyt skončil a kto zabezpečuje pomoc doma. [1]

Pripravte si číslo rozhodnutia o príspevku. Pri staršom nároku je významné aj to, podľa ktorého obdobia sa podmienky posudzujú. Jedna skúsenosť zo sociálnej skupiny nemusí zodpovedať vášmu právnemu režimu ani dĺžke výpadku.

Keď hospitalizujú opatrovanú osobu

V aktuálnom § 40 ods. 2 sa podmienka osobného a každodenného opatrovania považuje za splnenú aj počas pobytu opatrovanej osoby v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Nie je teda správne tvrdiť, že každá hospitalizácia automaticky ruší príspevok. [1]

Ak ide o nárok podľa starších pravidiel, úradu predložte pôvodné rozhodnutie a požiadajte o určenie použiteľného režimu. § 67v zachováva pri nárokoch vzniknutých podľa predpisov do konca roka 2025 osobitné posudzovanie podmienok staršieho § 40. Bez rozlíšenia dátumov nemožno bezpečne preniesť jedno pravidlo na všetkých poberateľov. [1]

Keď nemôže opatrovať samotný opatrovateľ

Aktuálny § 40 ods. 12 upravuje pomerné zníženie za dni výpadku opatrovateľa pri hospitalizácii alebo iných vážnych dôvodoch dlhších ako 30 dní. Zákon zároveň rieši zabezpečenie opatrovania inou osobou alebo sociálnou službou za dni, za ktoré sa príspevok poskytuje. Nezamieňajte to s hospitalizáciou opatrovaného človeka. [1]

Ak sa výpadok predĺži, požiadajte úrad o presné vysvetlenie obdobia a výpočtu. Historické covidové úpravy nemožno používať ako všeobecné pravidlo pre každý výpadok v roku 2026. Rozhodujú podmienky konkrétneho účinného ustanovenia.

Ako zabezpečiť náhradnú pomoc

S rodinou si ujasnite, kto prevezme jednotlivé úkony, kľúče a kontakty na poskytovateľov. Ide o praktickú organizáciu pomoci, nie o automatické prenesenie nároku na dávku. Príspevok sa neprepíše na náhradníka iba rodinnou dohodou.

Ak rodina nemá vhodné zastúpenie, obráťte sa na obec pre opatrovateľskú alebo odľahčovaciu službu. Zákon o sociálnych službách osobitne počíta s výnimkou zo zákazu domácej služby pri hospitalizácii opatrovateľa. Potrebný rozsah, dostupnosť a cenu však treba dohodnúť; samotný telefonát nezabezpečí pracovníka na konkrétny deň. [2]

Modelový príklad a doklady

Ilustračný príklad: opatrovateľ ide na plánovaný zákrok a niekoľko týždňov nebude schopný pomáhať pri presunoch. Ešte pred nástupom informuje úrad a obec, pripraví dátumy a dohodne náhradnú pomoc. Ak sa pobyt predĺži, oznámi zmenu a vyžiada si vysvetlenie dopadu na príspevok.

Odkladajte si potvrdenia o prijatí a prepustení, oznámenie úradu a doklady o zabezpečenej službe. Posielajte iba údaje potrebné na vybavenie veci; celé zdravotné správy nezverejňujte v diskusii. Kópie podaní si ponechajte pre neskoršiu kontrolu platby.

Čo preveriť po návrate

Po skončení pobytu oznámte rozhodujúcu zmenu a potvrďte, odkedy opäť osobne opatrujete. Ak úrad upraví výplatu, žiadajte rozpis obdobia a dôvod zmeny. Pri nesúhlase sledujte poučenie v rozhodnutí, nie iba termín ďalšej mesačnej platby. [1]

Praktický plán má obsahovať človeka na zastupovanie, záložný kontakt na službu a zoznam úkonov, ktoré nemožno odložiť. Pri dlhšej zmene zdravotného stavu môže byť potrebné aj nové posúdenie potrieb. To je samostatná otázka od dočasného výpadku opatrovateľa.

Osnova oznámenia, ktorá nestratí rozhodujúcu informáciu

Táto osnova pomáha usporiadať vlastné údaje; nie je novým povinným tlačivom. Doplňte iba skutočné okolnosti a podanie smerujte úradu, ktorý príspevok poskytuje. Neposielajte redakcii zdravotnú dokumentáciu ani osobné rozhodnutie.

Oznamujem zmenu k príspevku na opatrovanie, rozhodnutie [označenie]. Od [dátum] je hospitalizovaný [opatrovateľ/opatrovaná osoba]. Predpokladaný alebo potvrdený koniec pobytu je [dátum/údaj zatiaľ nepoznáme]. Počas tejto doby zabezpečuje potrebnú pomoc [osoba alebo služba a skutočný rozsah]. Prosím o vysvetlenie, aký doklad je potrebné doplniť a ako sa zmena posúdi pri mojom konkrétnom nároku.

Prečo záleží na označení osoby? Pri opatrovanej osobe aktuálny § 40 ods. 2 rieši zachovanie podmienky každodenného opatrovania aj počas ústavnej zdravotnej starostlivosti. Výpadok samotného opatrovateľa má iné ustanovenie. Preto výpočet odvodený z počtu dní nesmie začať bez odpovede na otázku, koho pobyt počítame. Zdroj:§ 40 a prechodný § 67v zákona o kompenzáciách.

Rozdeľte si tiež dve časové osi. Prvá zachytáva pobyt v nemocnici; druhá skutočný čas, keď opatrovateľ nemohol vykonávať osobnú pomoc. Dátum prepustenia nemusí sám vysvetliť, či už dokáže zabezpečiť potrebné presuny alebo iné úkony. Tieto skutočnosti nezamieňajte ani nezamlčujte.

Ak náhradu zabezpečuje obecná služba, uveďte jej presný názov a rozsah. § 41 ods. 4 zákona o sociálnych službách výslovne rozlišuje aj hospitalizáciu opatrovateľa. Rodinná dohoda o

pomoci však sama neprepisuje nárok na príspevok na inú osobu. Po návrate preto aktualizujte skutočný stav, aby úrad neprerokúval dávku podľa už neplatného predpokladu.

Zdroje a overenie

[1] Zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ŤZP — znenie účinné 1. 7. – 30. 12. 2026

§ 40ods 2hospitalizácia opatrovanej osoby;ods. 12výpadok opatrovateľa nad 30 dní;§ 67vstaršie nároky;§ 67iCOVIDjeosobitné ustanovenie.

[2] Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách — znenie účinné 1. 7. – 30. 12. 2026

Výnimka pri opatrovateľskej službe počas ústavnej zdravotnejstarostlivosti opatrovateľa.

[3] MPSVR SR: Príspevok na pomoc pri odkázanosti, pravidlá a prechodné obdobie od 1. januára 2027

[4] Zákon č. 406/2025 Z. z. – časová verzia účinná od 1. januára 2027

[5] Zákon č. 447/2008 Z. z. – znenie účinné od 31. decembra 2026, prechodné § 67y

Článok slúži na orientáciu. O vašom nároku rozhoduje príslušná inštitúcia.